

el Partit dels i les Comunistes de Catalunya

INFORME AL COMITÈ CENTRAL DEL PCC

6 DE MARÇ DEL 2010

INFORME AL CC DEL PCC DEL 6 DE MARÇ DEL 2010

Aquesta és la segona reunió del CC sorgit del 12è Congrés del Partit dels i les Comunistes de Catalunya.

1. Una valoració positiva del 12è Congrés del PCC

Crec que podem fer una valoració molt positiva del Congrés, el conjunt de delegats i delegades, els invitats i invitades, les organitzacions socials i polítiques assistents i les delegacions internacionals presents han valorat també de forma positiva el clima de debat i els acords adoptats.

El Partit necessitava un Congrés, un moment d'aturar-se, en procés, a meditar sobre la feina feta, sobre el moment concret del capitalisme i les seves velles i noves formes d'explotació i agressió i les resistències necessàries que hem de crear, organitzar i desenvolupar, amb perspectiva socialista, de superació d'aquest.

Ara toca a aquest CC desenvolupar els acords del Congrés i posar en marxa tota l'estructura partidària per debatre políticament les conclusions, els documents polítics i la resolució política de forma especial i aquest document del CC del 6 de març que ja comença a posar el fil a l'agulla.

No oblidem que malgrat l'èxit del Congrés tenim una estructura organitzativa excessivament feble i una manca d'hàbit de debat polític d'aquesta, avui començarem a posar cura a aquesta situació, i la mateixa celebració del Congrés ja ha significat un revulsiu que hem d'aprofitar i no aturar-nos.

Preparem amb el nou Secretariat i els Comitès de les Federacions una reunió immediata de totes les cèl·lules del Partit per valorar el Congrés, debatre el moment polític i establir plans de treball de concreció de les tasques.

2. El moment del capitalisme actual

El Congrés, si alguna cosa ha fet de forma especial, és analitzar com es desenvolupa i quines són les conseqüències per a treballadors, treballadores i capes populars del capitalisme financer, però cal un major esforç encara de coneixement d'aquest, en el pla teòric i de reflexió científica de la seva caracterització, de la seva història en els darres quaranta anys, de la seva crisi actual i de les formes que apunta per sortir (els capitalistes) d'aquesta crisi i d'evolució futura.

Aquesta és una tasca central del Partit, conèixer, combatre i proposar alternatives al capitalisme en la seva fase de globalització neoliberal a nivell econòmic, social, cultural i institucional. Fer-ho des d'un punt de vista global i desenvolupar-ho en marcs locals (siguin territorials,

d'empresa, de centres d'estudi, recerca i universitat o d'àmbits especialment relacionats amb els drets socials com la salut, l'educació i d'altres. Interconnectar les lluites en l'àmbit de Catalunya, Espanya i Europa amb la dimensió internacionalista i solidària d'aquestes.

2.1 Una història que no deixa lloc a dubtes

Segons assenyala l'Alejandro Teitelbaum, l'hegemonia actual del capitalisme financer és el resultat d'un canvi profund de l'economia mundial a partir del decenni del 1970, moment que marca el començament de la fi de l'Estat del benestar, acompanyat per una producció en massa i per un consum de masses, impulsat aquest darrer per un augment tendencial del salari real, i per una generalització de la seguretat social i d'altres beneficis socials.

Al paper de l'Estat en el sentit de la formulació de Lord Beveridge, (vetlla pel ciutadà des del bressol fins a la tomba), s'hi ajunta l'Estat del Benestar Keynesià (EBK) amb polítiques de plena ocupació per als treballadors homes, i en especial a la indústria. Durant anys els governs "eren considerats de dretes o d'esquerres" segons anteposaven la plena ocupació a la inflació, o al contrari. Per altra banda, l'EB respon a una correlació de forces concretes, amb un moviment popular i obrer i una organització comunista forta a tot Europa. On primer es va formular, fins i tot abans d'Anglaterra, va ser a Suècia, amb el veïnatge de la URSS. El 1917 i el 1945 són fites claus per al desenvolupament de l'Estat del Benestar a l'Europa Occidental.

L'esgotament del model de l'estat del benestar obeeix a diversos factors, per un cantó s'esgota el cicle de reconstrucció de la posguerra que va servir de motor d'expansió econòmica, així el consum de masses va tendir a estancar-se o disminuir, el mateix que els beneficis empresarials. També va incidir la crisi petroliera de començaments dels anys 70. Per donar un nou impuls a l'economia capitalista i revertir la tendència decreixent de la taxa de beneficis, es va fer necessari incorporar la nova tecnologia (robòtica, electrònica, informàtica) a la indústria i als serveis i això va necessitar grans quantitats de capital.

Algú havia de pagar la factura. Comença llavors l'època de l'austeritat i dels sacrificis (congelació dels salaris, deteriorament de les condicions de treball i augment de l'atur) que van acompanyar la reconversió industrial. Al mateix temps, la revolució tecnològica als països més desenvolupats va impulsar el creixement del sector serveis i es va produir el desplaçament d'una part de la indústria tradicional als països perifèrics, on els salaris eren, i són, molt més baixos.

El model de l'Estat del Benestar es va convertir en el paradigma dels Estats occidentals europeus desenvolupats. Molt poques veus van expressar el seu

desacord, encara que la més destacada va ser la del Premi Nobel d'Economia (1974) Friedrich August von Hayek ja des de la dècada dels cinquanta. Les seves advertències sobre el "risc" que la intromissió del paper econòmic de l'Estat suposava per a la llibertat - i que tan brillantment com pintorescament ens va desemmascarar l'Hirschmann (1995) -, van establir les bases del nou pensament conservador. Les idees d'en Hayek van romandre latents i aparentment estèrils fins a la crisi econòmica dels setanta quan van començar a emergir les veus multiplicades - cada vegada més fortes i atrevides - a favor de l'Estat mínim privatitzador que havia d'amputar les seves funcions econòmiques de redistribució progressiva i abandonar les transferències que asseguraven tant les rendes en els temps de crisi com la pervivència en el mercat d'una mínima demanda solvent. Les honres fúnebres de les polítiques keynesianes es van celebrar sobre un escenari d'increments constants de la inestabilitat i de les taxes d'atur, amb un factor afegit important i nou en la història: per primera vegada en la fase ascendent del cicle econòmic els salaris no augmenten la seva participació en la distribució factorial de la renda. Aquest fet nou significa ja l'embrió explicatiu de la gravetat de la crisi que travessem.

El naixement i desenvolupament de l'Estat del Benestar va arraconar, però, les dones. Mentre s'anava consolidant el poder econòmic, monetari i militar dels Estats Units, a Europa - amb l'ajut del Pla Marshall i el silenci sobre l'extensió progressiva de les bases americanes - es procedia a la implantació de les polítiques de benestar que no va tractar les dones en igualtat. El projecte beveridgià que pretén acompanyar el ciutadà "des del bressol fins a la tomba" va ser dissenyat sense la veu de les dones, i compta amb el paper subaltern de la mare, dona, i filla al costat del nadó i del malalt encara que per a això disposi de subsidis, ajudes per maternitat i compensacions per rescissions de contractes. L'estat del benestar que intentarà millorar les condicions de vida de tota la societat, però "sense" comptar amb les dones, tindrà efectes contradictoris ja que apartarà definitivament moltes dones del mercat de treball o n'abocarà moltes altres a una posició inestable d'entrades i sortides dels llocs de treball remunerat amb pèrdua de drets econòmics, interrupció de la formació i pèrdua d'experiència laboral. De fet, va contribuir a què fossin precursoras d'una precarietat que després es postularà per al conjunt d'assalariats i assalariades. Quan finalment les dones s'organitzen i poden exigir de l'Estat del Benestar "polítiques amigues de les dones" ja haurà esclatat la crisi econòmica dels 70. Amb la complicitat romanent del codi napoleònic, la manera que economia i política tractaran les dones incidirà de forma clau en el desenvolupament de l'economia i la democràcia de les nacions, com ha demostrat àmpliament amb els seus treballs l'Anne Marie Daun-Richard (1991), comparant l'evolució de França i Suècia a partir dels anys 40 fins a aquest mil·lenni, entre d'altres investigadores. La major presència de les dones en tots els àmbits educatius, en especial el seu fort increment a les universitats, es traduirà lògicament en una major proporció -i visibilitat- de les dones en la població activa, amb la consolidació i extensió dels seus drets individuals, socials i econòmics.

El desenvolupament de l'Estat del Benestar no s'expressa de forma igual a Europa que als Estats Units. A la Jornada recentment celebrada a Barcelona sobre Salut i determinants socials, organitzada per EUiA i el Partit de l'Esquerra Europea, s'afirmava per part de l'Associació Dempeus per la Salut Pública:

Com sabem, els Estats Units i Europa no surten de la II GM en igualtat de condicions. Els EUA juguen en solitari el paper de vencedors ignorant la contribució a la victòria aliada de la Unió Soviètica i combatent una alternativa de model econòmic que en acabar la II GM s'estén i guanya adeptes a Europa.

Els països europeus tenen el veïnatge immediat d'una possible alternativa, i el capital europeu no pot optar -amb governs de coalició i en molts països amb alts percentatges de vot als Partits Comunistes- per polítiques centrades únicament en els seus interessos, com sí que es poden permetre els Estats Units. Així, fins als anys 70, en la majoria de països d'Europa i fruit de la correlació de forces (sindicats forts, moviment obrer organitzat) s'opta per polítiques de plena ocupació i serveis públics universals, mentre que els Estats Units no avancen més enllà de les conquestes de Seguretat Social de l'any 35 i que formen part del New Deal de Roosevelt.

El 1989 no és només l'any de la caiguda del mur que separava l'RDA de l'RFA, sinó la caiguda dels murs que frenaven les bandes d'expansió que el capitalisme necessitava. El baptisme oficial de la nova situació se celebra amb el Consens de Washington, amb l'acord tant del Partit Demòcrata com del Republicà, i l'aplaudiment dels principals dirigents polítics i econòmics de tot el món. El Consens de Washington marca les directrius per aprofitar les vies obertes de la nova mundialització, i perquè prosperin les polítiques de desregulació, privatitzadores, de reducció de la despesa pública ... És a dir, el somni neoliberal de les polítiques necessàries per assegurar el creixement sense traves del capitalisme ... la qual cosa implicarà al seu torn el retorn de les seves inevitables crisis, quan en el període 45-73 semblaven haver desaparegut, i marcarà també l'enfocament ultraliberal en la construcció de la Unió Europea.

Podríem donar una data simbòlica al triomf del neoliberalisme amb l'abolició de la Glass-Steagal Act (Llei de Regulació de la Banca de Roosevelt) feta per Clinton el 1999. El resultat no pot ser pitjor: S'obre una distància cada vegada més gran entre l'economia real (que, al marge de la revolució tecnològica i els enormes increments de productivitat, no pot rendir els beneficis que el capital espera pels baixos salaris i pèssimes condicions de vida de la majoria de la població) i l'economia financera que, com més avança, més noves vies d'expansió necessita. Les pràctiques parasitàries del capital financer contaminen el capital industrial fins al punt que és difícil saber on comença un i acaba l'altre.

En els anys 80, la globalització ja va començar a aproximar models amb els governs de Ronald Reagan i Margaret Thatcher, la reconversió industrial, els primers atacs importants a Europa contra els sindicats i les conquestes obreres, i finalment, l'enfonsament de la URSS i la majoria de països que es reclamaven "socialisme real".

És en aquets anys quan es reforça l'ofensiva mundial contra els serveis públics de protecció social i la difonen les institucions supranacionals (OMC, FMI, BM), que promouen la privatització o reducció dels sectors que representen conquestes obreres o de ciutadania, posant com a condició per a ajudes econòmiques o fins i tot la pròpia qualitat de membre, la reducció de la despesa pública, l'"aprimament" de l'Estat (en especial, les polítiques de benestar i "amigues de les dones") i obrir així noves vies de creixement al benefici privat a partir de la privatització o "colonització" dels serveis més necessaris (i, per tant, potencialment més rendibles) del sector públic. Així es construeix l'assalt globalitzat al sistema de salut i al sistema públic de pensions (i on encara no s'aconsegueix, es van renovant de manera periòdica les amenaces de fallida del sistema públic, a partir d'estudis finançats pels més interessats (les patronals sanitàries i els grans bancs i caixes).

El 1999, l'Acord General de Comerç i Serveis de l'OMC va imposar importants limitacions als Estats en polítiques ecològiques, serveis municipals, sanejament i gestió de residus, i va obligar els Estats membre a menors regulacions i derogar normes que limiten la llicència d'obertura d'hospitals o serveis sanitaris privats.

L'estratègia d'expansió del neoliberalisme basada en el Consens de Washington, representa un llistat de polítiques econòmiques considerades durant els anys 90 pels organismes financers internacionals i centres econòmics amb seu a Washington com el millor programa econòmic que els països llatinoamericans havien d'aplicar per impulsar el creixement. Al llarg de la dècada el llistat i els seus fonaments econòmics i ideològics van adoptar la característica d'un programa general. Aquesta breu llista va prendre autonomia i va servir de base a les polítiques que després es denominarien «neoliberalisme».

En realitat el Consens de Washington va ser formulat originalment per en John Williamson en un document de novembre del 1989 ("What Washington Means by Policy Reform" que es pot traduir com "El que Washington vol dir amb política de reformes"). Va ser elaborat com a document de treball per a una conferència organitzada per l'Institute for International Economics.

El mateix Williamson explica que en aquest històric esborrany va incloure "un llistat de deu polítiques que jo pensava que eren més o menys acceptades per tothom a Washington". Originalment aquest paquet de mesures econòmiques

estava pensat per als països de l'Amèrica Llatina, però amb els anys es va convertir en un programa general.

1. Disciplina fiscal
2. Reordenació de les prioritats de la despesa pública
3. Reforma impositiva
4. Liberalització de les taxes d'interès
5. Una taxa de canvi competitiu
6. Liberalització del comerç internacional (trade liberalization)
7. Liberalització de l'entrada d'inversions estrangeres directes
8. Privatització
9. Desregulació
10. Drets de propietat

Cal puntualitzar que per “Washington” en Williamson entenia el complex polític-econòmic-intel·lectual que té seu a Washington: els organismes financers internacionals (FMI, BM), el Congrés dels EUA, la Reserva Federal, els alts càrrecs de l'Administració i els instituts d'experts (think tanks) econòmics.

Amb posterioritat la “llista” inicial va ser completada, ampliada, explicada, i corregida. S'ha parlat del Consens de Washington II, i del Consens de Washington III.

La seva aplicació per exemple a l'Amèrica Llatina va comportar la privatització de les grans companyies estatals de la regió i la liberalització dels mercats amb la finalitat de facilitar l'entrada a les transnacionals estrangeres. A més, es proposava la reducció de la intervenció governamental en l'activitat productiva. Seguint aquest ideari, els governs de la regió van posar en marxa processos dràstics de liberalització comercial i financera, de venda d'empreses que eren propietat de l'Estat i de forta contracció de la inversió pública. La Inversió Exterior Directa (IED) quedava doncs com una de les principals vies de finançament per a aquests països. Així, les corporacions transnacionals van arribar a la regió i es van apoderar dels serveis públics, les empreses estatals i els recursos naturals. En aquests anys es va donar un boom privatitzador: entre el 1986 i el 1999 hi va haver 396 vendes i transferències al sector privat a l'Amèrica Llatina, el que suposa més de la meitat del valor de totes les privatitzacions realitzades en els països del Sud en el món sencer. Per la seva rellevància, convé destacar que el 57% de les privatitzacions a la regió van tenir lloc en el sector dels serveis públics.

El Consens de Washington va passar a Europa i podem trobar la seva filosofia des de Maastricht al Tractat de Lisboa passant per la fallida Constitució Europea (ja abans en l'Acta Única del 1986 s'avançaven alguns aspectes que a Maastricht s'acceleren). Per això les directives Wolkenstein i en general les de liberalització de serveis, són naturals en un procés que pretén basar la construcció europea en la construcció d'un espai econòmic no sotmès a la regulació democràtica dels pobles i superior dels estats, que actua en un

marc de capitalisme global desregulat i altament competitiu i on les conquestes existents de l'Estat del Benestar Europeu i del Sector Públic que ha resistit l'embranchada privatitzadora dels darrers 20 o 30 anys, apareixen a ulls de l'oligarquia financera europea com a un espai negat al benefici i, com veurem ara, en moments de crisi i de sortida conservadora d'aquesta, com a oportunitats imprescindibles per remuntar la taxa de beneficis.

Així doncs, els criteris del Pacte d'Estabilitat, relaxats momentàniament per la intervenció dels estats per salvar el sector financer i permetre una despesa pública que pretén augmentar la inversió, frenar l'atur i relançar el consum, són de nou assenyalats com a referència una vegada s'ha superat el primer sotrac i l'objectiu principal torna a ser la recuperació del benefici obrint noves vies de privatització i de liberalització del sector públic.

Val la pena recordar que la tolerància al "relaxament" no és la mateixa per a tots els països, i alguns han de pagar molt més severament que altres apartar-se de les normes del Pacte d'Estabilitat, recordem que països com Espanya, Portugal o Grècia havien de fer un major esforç pressupostari per aconseguir els nivells de benestar social dels països del seu entorn, i els esforços en el cas d'Espanya encara s'han mostrat insuficients i el creixement dels anys de bonança no s'han traduït en una convergència social notable.

2.2 Una bombolla que havia d'esclatar

La crisi actual és consubstancial a la forma i al fons de com el capitalisme financer s'ha desenvolupat en els darrers 40 anys i de forma molt especial en els 90 i el primer decenni del segle XXI. L'oligarquia financera va optar en el procés de globalització per baixos salaris, baixos nivells d'ocupació, liquidació de la seguretat social, baixos preus de les matèries primeres, etc, per elevar la taxa de beneficis. Això va poder-ho fer gràcies a la situació de feblesa del sindicalisme i la crisi de l'esquerra que provoca la caiguda del mur el 89 i per les polítiques d'afebliment de la resistència política i social que tan clarament exemplifica la Thatcher a Anglaterra amb la seva mà dura amb els sindicats.

Aquesta opció segons l'Alejandro Teitelbaum va tenir com a conseqüència l'accentuació de les desigualtats socials dins de cada país i a nivell internacional, i el predomini de taxes de creixement econòmic baixes que van provocar l'aparició de capitals ociosos que no podien ser invertits productivament, així doncs de les finances al servei de l'economia passem al nou paper del capital financer que vol i necessita produir beneficis sense participar en el procés productiu.

Aquest aspecte d'obtenir beneficis sense produir bens de cap tipus, es concreta de dues maneres.

Una consisteix en què els inversors institucionals gestors de fons de pensions, les companyies d'assegurances, els organismes d'inversió col·lectiva i els fons d'inversió compren accions de societats industrials, comercials i de serveis.

Aquests grups financers passen a intervenir així en les decisions de la política de les empreses, amb l'objectiu que la seva inversió produeixi l'alta renda esperada, imposant-los estratègies a curt termini. I l'altra manera en què creix el paper del capital financer especulatiu és que els grups financers inverteixen en l'especulació (per exemple, amb els anomenats productes financers derivats) i el mateix fan les empreses industrials, comercials i de serveis amb part dels seus beneficis, en lloc de fer-ho a la inversió productiva.

Així es va generalitzar la pràctica d'obtenir beneficis creant productes financers o adquirint els ja existents i fent amb ells operacions especulatives.

A més dels productes financers tradicionals (accions i obligacions) se n'han creat molts d'altres. Entre ells els productes financers derivats, que són papers el valor dels quals depèn o "deriva" d'un actiu subjacent i que es col·loquen amb finalitats especulatives als mercats financers. Els actius subjacents poden ser un bé (matèries primeres i aliments: petroli, coure, blat de moro, soja, etc.), un actiu financer (una moneda) o fins i tot una canastra d'actius financers. D'aquesta manera els preus de matèries primeres i d'aliments essencials ja no depenen només de l'oferta i la demanda sinó de la cotització d'aquests papers especulatius, i així els aliments poden augmentar (i augmenten) de manera considerada en perjudici de la població i en benefici dels especuladors.

Per exemple, quan s'anuncia que es fabricaran biocarburants els especuladors "anticipen" que el preu dels productes agrícoles (tradicionalment destinats a l'alimentació) augmentarà i aleshores el paper financer (producte derivat) que els representa cotitza més alt, la qual cosa repercuteix en el preu real que paga el consumidor pels aliments.

Les inversions en productes financers impliquen diversos nivells de risc. Amb l'esperança de cobrir aquests riscos s'han inventat una complexa sèrie de productes financers que inflen cada vegada més la bombolla i l'allunyen encara més de l'economia real.

Aquesta dinàmica, també per a la Miren Etxezarreta, és causa i conseqüència de la globalització i de financiarització de l'economia que tindrà greus conseqüències, ja que marca la pauta del funcionament del conjunt del sistema econòmic, i el seu enorme volum i les seves possibilitats d'obtenir en un curt termini taxes de beneficis molt altes a través de grans innovacions financeres (nova arquitectura financera que s'inicia amb la caiguda del sistema de Breton Woods el 1971-73 i es desenvolupa fins al 2008) i l'especulació, exerceixen una descomunal pressió sobre l'excedent real produït, exigint altes taxes d'interès i benefici en tots els àmbits de la vida econòmica, el que porta a l'exacerbació de la competència intercapitalista i del canvi tecnològic fins a arribar als patrons actuals de la tecnologia flexible, i a l'intent d'imposar sobre els treballadors unes condicions que augmenten la flexibilitat i la precarietat perquè permetin els alts beneficis necessaris, element clau que està en la base de la pressió per les privatitzacions.

S'estableix doncs una competència ferotge en allò que la Miren Etxezarreta anomena globalització competitiva, competir tots contra tots, o sigui, no calen beneficis qualsevol sinó els màxims en una diabòlica espiral que no té fi (o semblava no tenir-lo abans de l'esclat de la crisi) i on els bens essencials per la supervivència de les persones com l'alimentació, el sistema de salut, l'habitatge, etc., estan sotmesos com tot a les lleis del mercat.

En Samir Amin ens descriu part de la magnitud de la bombolla financera especulativa i la seva manca de base productiva real:

No estem en presència d'una economia de mercat, com s'acostuma a dir, sinó d'un capitalisme d'oligopolis financiaritzat. No obstant això, la fugida cap endavant en les inversions financeres no podia durar eternament quan la base productiva només creixia amb una taxa feble. Això no era sostenible. D'aquí l'anomenada "bombolla financera" que tradueix la lògica del sistema d'inversions financeres. El volum de les transaccions financeres és de l'ordre de dos mil trilions de dòlars quan la base productiva, el PIB mundial, només és d'uns 44 trilions de dòlars. Un múltiple enorme. Fa trenta anys, el volum relatiu de les transaccions financeres no tenia aquesta mida. Aquestes transaccions es destinaven llavors principalment a la cobertura de les operacions directament exigides per la producció i pel comerç nacional i internacional.

2.3 Canviem el sistema, no el clima

"Canviem el sistema, no el clima" és el títol de la declaració de gairebé 500 organitzacions ecologistes i altermundistes reunides a Copenhague a la trobada alternativa a la cimera anomenada **Klimaforum09**, i que deia al seu inici: "Hi ha solucions a la crisi del clima. El que necessiten els pobles i el planeta és una transició justa i sostenible de les nostres societats a un model que garanteixi el dret a la vida i la dignitat de totes las persones, i lliuri un planeta més fèrtil i vides més plenes a les generacions presents i futures... Aquesta cruïlla de crisi climàtica, energètica, financera, alimentària i hídrica, entre altres, ens empeny a unir-nos i a transformar el sistema social i econòmic dominant i la governança mundial, que impedeix trobar les solucions que exigeix la crisi del clima."

Aquest model que es reclama, nosaltres afirmem que és incompatible amb el capitalisme. El capitalisme: un sistema intrínsecament expansiu i que per això atempta contra el propi concepte de sostenibilitat. Segons l'Informe Brundtland (1987), la sostenibilitat és: "*Satisfer les necessitats de la generació actual sense comprometre la capacitat per satisfer les necessitats de les generacions futures.*" I és per això que moviments ambientals, socials, sindicals, agrícoles i de societat civil poden col·laborar i establir xarxes de lluita per desenvolupar no només un altre model productiu alternatiu social i ecològicament sostenible, sinó experiències concretes que ho desenvolupin.

El fracàs de la Cimera del Clima de Copenhague és la conseqüència d'intentar acotar, per interessos mediambientals, alguns dels efectes d'un sistema econòmic mundial no sostenible construït a partir d'un accés i un control desiguals als limitats recursos del planeta i als beneficis que es deriven del seu ús.

Aquest capitalisme expansiu atempta contra la sostenibilitat, compromet les actuals i futures generacions, contaminant el medi i desenvolupant models de producció, distribució i consum incompatibles amb la salut mediambiental del planeta.

3. Una agenda per Catalunya i Espanya

A Catalunya tenim un calendari apretat. L'octubre o novembre Eleccions al Parlament de Catalunya i el maig del 2011 Eleccions Municipals.

És una realitat que el Govern d'Entesa no es aliè ni a la crisi ni a les pressions privatitzadores que conformen el capitalisme global, però no és menys cert que la reacció contra la crisi (per exemple els *30 compromisos per a l'ocupació, el teixit econòmic i el desenvolupament social de Catalunya o l'increment de les beques menjador*, per exemple) són una forma de desenvolupar mides diferents, pensant en la protecció de la majoria, a algunes de les iniciatives del govern de l'Estat o d'altres governs europeus. I això amb una correlació de forces insuficient per a l'esquerra alternativa donada l'ofensiva política, mediàtica i de pensament que la dreta desenvolupa.

És per això que la batalla política, electoral i mediàtica té i tindrà profundes repercussions econòmiques i socials si guanya la dreta i governa o si ho fa l'esquerra. Per això el partit ha de prioritzar al costat de la reflexió, el creixement partidari i l'articulació social, el ple suport al creixement organitzatiu i social d'Esquerra Unida i Alternativa per, conjuntament amb ICV, desenvolupar les propostes programàtiques i les accions polítiques que col·loquin la Coalició ICV-EUiA en una posició de força per assegurar una majoria d'esquerres que possibiliti un Govern que desenvolupi una nova fase de polítiques d'esquerres per i amb una majoria social d'esquerres a Catalunya.

El partit en el seu conjunt ha de planificar aquesta tasca, incorporant a les reunions de les cèl·lules l'objectiu de contribuir de forma activa a la derrota de la dreta, ja que les pitjors propostes de privatització, precarització, corrupció i contaminació arribaran de la mà del tàndem PP-CiU.

Aquí pot encaixar amb força l'ofensiva que el partit ha d'organitzar en l'àmbit de la lluita ideològica on seguint l'estela de la unitat dels treballadors i de les esquerres, hem de treballar per teixir l'Aliança Política i Social necessària per derrotar les genuïnes expressions i les propostes del capitalisme financer en

l'àmbit polític i institucional i també en els espais de la producció (sindicalisme de classe), consum (sostenibilitat i sobirania agro-alimentària) i lleure (cultura popular i informació crítica i alternativa).

En el conjunt de l'Estat Espanyol, seguir treballant amb el mateix objectiu de fer convergir l'alternativa política i social en un pla de propostes per sortir de la crisi per l'esquerra. Prenen una importància cabdal les posicions del sindicalisme de classe d'UGT i especialment de CCOO que fins ara han aconseguit frenar les investides de la patronal i que estan actuant de principal fortí de la resistència contra l'ajust conservador.

Hem de seguir reforçant Izquierda Unida, apostant pel seu creixement i la seva refundació amb criteris d'ampliació política a tots els espais de l'esquerra que qüestionen les polítiques neoliberals i al mateix temps de plena correspondència amb les organitzacions socials alternatives, i de forma profunda, estratègica i regular amb el sindicalisme de classe i específicament amb CCOO. Apostem per incorporar més quadres del partit a la direcció d'IU. També volem potenciar al conjunt de l'Estat el debat del model d'Estat federalista i republicà, amb el foment dels Clubs Federalistes.

La realitat de la situació, a l'Estat espanyol, indica que el Govern d'en Rodríguez Zapatero rep fortes pressions per a què basculi de forma clara cap a les sortides més conservadores de la crisi i legisli contra els interessos dels treballadors i treballadores per afavorir el guany de l'oligarquia i desfer via decret les resistències sindicals i polítiques.

Un analista polític que participa al Govern de l'Estat assenyalava fa uns dies:

Els atacs especulatius han estat, efectivament, brutals. Dimecres 27 de gener, els grans bancs espanyols van iniciar la venda de lletres del tresor, provocant el pànic dels bancs francesos, que van vendre al seu torn. Aquella mateixa tarda, els bancs espanyols recompren a preus descomptats, realitzant una de les seves grans operacions especulatives.

Però el pes en els seus actius del deute públic comprat així va provocar el moviment a les borses contra les accions dels grans bancs espanyols, sobretot després que a Davos dijous 28 s'assenyalés a Espanya com a "una economia al punt de la catàstrofe". Els fons d'inversió nord-americans es van desprendre dels seus actius espanyols i les cotitzacions del BBVA, el Banc de Santander i La Caixa es van desplomar, arribant en alguns casos a caigudes del 9% en un sol dia. La borsa espanyola, en conjunt, va perdre aquell dia 22.500 milions d'euros.

Però els que havien comprat certificats d'impagament (credit defaults swaps-CDS) sobre el deute públic espanyol van veure com aquests es disparaven fins als 170,9 punts, un rècord històric, i el diferencial del deute espanyol davant l'alemany pujava un 0, 99. En una borsa plena de taurons, els grans fons internacionals van començar a demanar als bancs espanyols crèdits sobre els seus paquets d'accions a altes comissions i tipus d'interès per fer operacions

especulatives a curt termini. I, gràcies a aquestes operacions, els bancs espanyols van poder frenar les seves caigudes, en un circuit especulatiu que es retroalimenta a molt curt termini ...

La resultant dels atacs especulatius no ha estat la de convèncer els governs de la necessària regulació dels mercats financers, ben al contrari, a més d'obtenir importants beneficis, han imposat la idea que lluny de ser ells els responsables de la crisi, són el dèficit públic que les mides contra la crisi genera i la manca de beneficis en els sectors industrials els responsables. Així doncs, s'imposen per calmar aquests mercats Plans d'Ajustament amb les seves mesures neoliberals. Ja no es parla tan sols ni de "refundar el capitalisme", una idea equivocada però que com a mínim indicava una disconformitat amb la manera de funcionar "de fons" del sistema. Ara s'ha girat la vista de les causes i es procuren mesures que representin, objectivament, que la sortida a la crisi representi més i més esforços per a la població treballadora, i en especial per a les dones i els més joves.

El Pacte d'Estat contra la crisi que es preconitza per part del Govern de l'Estat no representa d'entrada una proposta per lluitar contra l'atur, desenvolupar una reforma fiscal progressiva, activar la inversió pública o reforçar les polítiques socials, més aviat sembla que pot esdevenir un acord amb força participació de la dreta del PP, CiU i PNB en la línia de reforçar les propostes d'ajustament que el propi Govern ja està disposat a aplicar i que serien refrendades per una majoria conservadora o en el millor dels casos mides menors que podrien afectar positivament alguns col·lectius. Sembla que cedint a les pressions dels mercats financers i els especuladors, el Govern ha substituït la lluita contra la crisi econòmica per un Pla d'Austeritat per sostenir el seu deute públic, que suposa una gravíssima contracció de la despesa pública de gairebé el 5% del PIB i 50.000 milions d'euros de retalls. Aquest Pla d'Ajustament va acompanyat de reformes estructurals que redueixen les pensions en elevar l'edat mitjana de jubilació fins als 67 anys.

La proposta de reforma fiscal progressiva que plantegen EUiA, IU, CCOO i d'altres col·lectius i organitzacions socials és imprescindible per disposar dels recursos públics per a l'Estat i que aquest pugui desenvolupar polítiques socials públiques i retallar els quasi sis punts diferencials amb la despesa mitjana en polítiques socials dels països de la UE. També proposem recuperar la titularitat i el control públic de sectors estratègics de l'economia, la producció i distribució energètica i desenvolupar una Banca Pública. Aquestes propostes són claus per poder desenvolupar un veritable canvi del model productiu.

La proposta d'allargar l'edat de jubilació no és nova, diversos dirigents de la dreta i la patronal estan fent propostes d'aquest tipus fa temps, ja abans de la crisi, figures com el Governador del Banc d'Espanya o el Comissari Europeu abans d'Economia i ara de Competència Joaquín Almunia. També els gabinets d'estudi de les grans asseguradores i entitats financeres treballen en la

recreació ideològica d'escenaris on la necessària complementarietat (diuen) d'un sistema públic i d'un de privat esdevé imprescindible.

Per això es recrea una situació d'incertesa vinculada a la piràmide d'edat sense explicar, com molt bé assenyala en Vicenç Navarro, que la capacitat d'augmentar la productivitat ja ha permès en el període anterior passar d'un percentatge del 3% del PIB de despesa en pensions fa 50 anys al 8'5% actual ja que el país econòmicament s'ho pot permetre i si el creixement de la productivitat anual segons dades conservadores és d'un 1'5% d'aquí a 20, 30 o 40 anys podrem gastar el doble de l'actual. El problema per als capitalistes és que aquest increment de la riquesa que produïm entre tots el volen a les seves butxaques i no a les polítiques socials.

Però la principal decisió és política i no tècnica i la pregunta és si volem invertir en despesa social, sigui per les pensions o per d'altres aspectes essencials per viure com la salut, l'ensenyament, la dependència o l'habitatge.

A més, la privatització de les pensions no simplement esperona l'afany de lucre de les asseguradores i bancs (que ja no és poc al posar al mercat 8 milions de clients que es veurien obligats a contractar pensions privades a l'esdevenir assistencials les públiques per manca d'actualitzar les aportacions del sistema), sinó que els sistemes privats de pensions actuen com a una aspiradora que concentra grans masses d'estalvi popular que posteriorment els bancs i asseguradores posaran en mans del capitalisme de casino per especular i per seguir nodrint la financiarització de l'economia i engreixant el capitalisme financer. No cal dir que quan hi ha crisi són aquests petits estalviadors els primers que perden els seus actius com ha passat en nombroses empreses per exemple dels EUA que s'han quedat sense feina, sense assegurança de salut i sense pla de pensions, un acte que no té cap més qualificatiu que criminal.

Així és com es disposa una part de la sortida a la crisi que s'està dil·lucidant, de nou, igual que a la dècada dels 70 i 80 serà de gran importància la capacitat de resistència del sindicalisme i de les forces d'esquerres per determinar amb quina correlació de forces i per tant amb quines polítiques s'encara la sortida a la crisi, i la taxa de beneficis decreixent fa que les mirades se centrin en aquells espais de l'Estat del Benestar que encara queden dempeus a les nostres societats ja que la seva privatització i liberalització poden esdevenir unes noves oportunitats de negoci.

Aquests espais no són d'altres que les pensions públiques, el sistema nacional de salut pública, l'escola i les universitats públiques, espais de transport no privatitzats encara com el transport ferroviari (en alguns països), el sistema postal, els mitjans de comunicació públics com la ràdio i la televisió i les agències de premsa i fins i tot l'administració pública amb sistemes externalitzats o vinculats a Empreses de Treball Temporal. Fins i tot la seguretat i l'exèrcit poden presentar com s'ha demostrat a l'Iraq perfils privats.

No pensem amb això que l'oligarquia financera internacional i les seves patents nacionals o regionals renunciïn als governs, doncs al contrari, governar i dominar els mecanismes del poder de les institucions són imprescindibles per organitzar i planificar el desplegament dels seus negocis, de fet aquests governants, gestors d'agències, banquers, consultors, multimilionaris actuen en posicions intercanviables i passar de ser ministre a president del Fons Monetari Internacional, a president d'un banc i d'allà a consultor d'una asseguradora o grup d'inversió amb seu en un paradís fiscal és la cosa més normal per aquests grups oligàrquics.

Cap espai de la vida pot quedar, doncs, sostret al mercat, i els drets de les persones per viure dignament són simplement una variant de costos. Per nosaltres, en canvi, l'èxit econòmic es mesura pel benestar de les persones.

És aquí on hem de situar les campanyes de la dreta, la patronal i els mitjans de comunicació que domina l'oligarquia per tornar (ja que aquests postulats ideològics no són nous i de fet s'han mantingut amb força en els darrers 30 o 40 anys i fins i tot abans, com ja hem assenyalat) a intentar demostrar la ineficàcia d'allò públic basant-se en falses acusacions de burocratització i ineficiència, intentant vincular-ho al defectes de l'experiència del socialisme real en alguns casos.

Aquests cants de sirena, ja ho sabem, no són altra cosa que propostes per aplanar el camí al negoci.

Es fa necessari un ample acord de l'esquerra política i social per proposar un pla alternatiu que permeti una sortida social i progressista a la crisi en benefici dels treballadors, treballadores, sectors populars, autònoms, pagesia i petits i mitjans empresaris. Aquest acord requereix la participació de l'esquerra parlamentària sense exclusions i el sindicalisme de classe, al costat dels moviments socials que qüestionen les polítiques neoliberals.

Hem de proposar un veritable nou model productiu que sigui sostenible ecològicament i sobretot que sigui social, el partit ha de proposar i participar en la definició concreta de les característiques d'aquest nou model productiu, fins arribar a poder concretar algunes de les seves apostes guanyant-les al capital financer en el debat científic i universitari, en els sectors de la producció i les empreses i en els mitjans de comunicació, en definitiva, un model de produir i viure alternatiu al capital globalitzat. L'àrea d'economia i la Fundació han de crear un pol que interaccioni amb d'altres espais per definir-ho, ja hem participat a les jornades recents (2 jornades a Rivas i Madrid) que ha realitzat la Fundació Europa de los Ciudadanos i podria ser el debat central de la Festa d'Avant 2010, Crisi, nou Model Productiu i Unitat dels Treballadors.

També té gran importància la reflexió sobre els canvis que ha patit la classe treballadora, com segueix mantenint la capacitat revolucionària que va definir

Marx, les noves proletaritzacions que afecten professionals, el col·lectiu dels autònoms, la seva relació amb el sindicalisme de classe i amb els partits de treballadors i treballadores. Hem de conèixer les línies de fragmentació i enfrontament que el capital planeja, la introducció de la ideologia conservadora i d'altres formes de fer créixer els molts "opis del poble".

És important retenir la jornada de debat que sota el nom de "Crisi i Immigració" es realitzarà en el marc d'EUiA el proper 24 d'abril, ja que el tema d'immigració podem treballar-lo en aquest període els comunistes des de l'associació Som.Cat i des del CITE de CCOO.

El CC d'abans de marxar de vacances d'estiu hauria de fer una anàlisi rigorosa de la situació de la classe treballadora i el Comitè de la Federació de Mov. Obrer, l'Àrea d'economia i la Fundació PA haurien de preparar la proposta, fent participar sindicalistes, economistes, sociòlegs i d'altres especialistes en el tema.

4. El partit ha d'actuar com a organitzador intel·lectual de les resistències en xarxa.

El partit en el proper període ha d'esdevenir un catalitzador de les lluites contra les polítiques del neoliberalisme. Hem d'ajudar a desenvolupar una xarxa de resistències que van molt més enllà de l'acció partidària orgànica. El propi partit, el moviment polític i social d'EUiA, el sindicalisme de classe de CCOO i d'altres, les organitzacions camperoles com Unió de Pagesos o veïnals i populars com la CONFAVC, però també organitzacions amigues com Som lo que Sembrem, Dempeus, Som.Cat, l'Associació Catalana per la Pau, l'Associació Cultural Roig, l'Associació d'Estudiants Progressistes o l'Associació de Dones de Catalunya, han d'esdevenir moviments en què els comunistes treballem colze a colze amb d'altres revolucionaris i progressistes.

Globalitzar i enllaçar les lluites parcials contra les polítiques neoliberals és un objectiu de l'activitat partidària allà on es desenvolupi. Enfortir la transversalitat social amb l'objectiu de construir i reforçar la societat civil alternativa ja que objectivament les agressives polítiques neoliberals afecten a majories socials molt amples.

Hem de situar de forma estratègica l'activitat del partit en aquells espais socials més avançats sense duplicar esforços. La Fundació Pere Ardiaca ha de reforçar les seves activitats per analitzar i proposar alternatives al neoliberalisme, és clau en aquest període el funcionament de l'Àrea d'economia, la cèl·lula de cultura o el reforçament de l'Avant i de la Revista Realitat. El nou funcionament de l'escola del partit ha d'enfortir ideològicament tots els nostres quadres i hem de posicionar-nos de forma estratègica en les xarxes socials de la nova comunicació de masses no subjecta al domini del capital financer.

Hem d'aprofitar les conferències, jornades, actes, en els quals participa directament o indirectament el Partit. L'escola no és un concepte tancat i precisament ha d'articular una proposta pròpia i al mateix temps propositiva i orientadora vinculada amb les propostes obertes a la societat. La intervenció del company Joan Benach fa pocs dies a les Jornades sobre Salut i determinants socials d'EUiA i el PEE amb la col·laboració de Dempeus és un bon exemple del que no ens podem permetre que quedi en poques orelles de militància partidària.

Estem mantenint trobades amb diferents persones vinculades al dret, l'economia, la història, el sindicalisme... per proposar-los treballar a les Àrees del partit, l'Escola de Formació i la Fundació Pere Ardiaca. La idea és esdevenir una important fàbrica d'idees, cercar també col·laboracions amb d'altres Fundacions, Revistes d'esquerres i Grups de pensament marxista, tant a Catalunya com a Espanya. Esdevenir el partit dels serveis públics de qualitat ja seria una marca important a assolir. Però caldrà fer un esforç important de formació de cadascú i cadascuna per aconseguir formar l'intel·lectual col·lectiu que necessitem. L'escola del partit ha de crear una Àrea de suport i tenir un ple domini dels calendaris d'activitats que a Catalunya i Espanya conformen el pensament alternatiu.

Desenvoluparem tres activitats clau en el proper període que vull citar a títol d'exemple ja que el conjunt de responsabilitats del Comitè Executiu presentarà plans de treball per als propers 10 mesos.

Desenvolupar una Primera Trobada de Xarxes Socials Alternatives. L'Àrea de Comunicació i Xarxes Socials està desenvolupant la proposta per fer-la coincidir amb la Festa d'Avant 2010. Volem incorporar un taller sobre visualització a la xarxa de les formacions polítiques d'esquerres.

Realitzar en els propers mesos la 1a Conferència de Solidaritat del PCC, organitzada per la Federació de Solidaritat del partit, on puguem globalitzar les lluites solidàries dins del marc del capitalisme global i al mateix temps organitzar el creixement, l'estructura del partit i un nou Comitè de Direcció de la Federació. Aquest document de la conferència de la Fed. de Solidaritat ha de convertir-se en document del CC i en document de referència en la reflexió internacionalista i internacional dels comunistes i de l'esquerra alternativa.

Fer créixer l'organització del partit i les seves finances, es presentarà un pla que s'està elaborant amb objectius de creixement de la militància i de les quotes bancàries. Una campanya de creixement del partit durant un any.

5. Una proposta de CE, Secretariat. Una direcció ampla de CC, Comitès de Federacions i Àrees.

Un Comitè Executiu ample per cobrir les necessitats de debat polític i concreció dels acords del CC. Un Comitè Executiu fins al desembre. Acordar/Aplicar/Avaluar.

Un paper destacat de les tres Coordinacions, Secretariat/Executiu/Central, Jordi López/Adelina Escandell/Rosa Bofill.

COMITÈ EXECUTIU

1. ADELINA ESCANDELL. **Coord. C. Executiu**
2. ROSA BOFILL. **Coord. C.C.**
3. JOAN LOU. **Festa Avant**
4. JOAN SAMIT. **Director Avant**
5. JOAN JOSEP NUET. **Secretari General**
6. JORDI LOPEZ. **Coord. Secretariat**
7. MIGUEL PELAEZ . **Responsable Federació Mov. Obrer**
8. JORDI RIBÓ. **Direcció CCOO**
9. JOSÉ FUENTES. **Direcció CCOO**
10. MERCÈ CIVIT. **Responsable Fed. Mov. Unitari i Territorial**
11. JORDI MIRALLES. **Coord Gral. EUiA**
12. GUMI TORRESCUSA. **Responsable Federació Tècnics P. i Quadres**
13. SALVA TORRES. **Responsable Finances i Afiliació**
14. TONI FRANCO. **Responsable Federació Mov. Popular**
15. XAVI CUTILLAS. **Responsable Internacional**
16. FINA MATEO. **Responsable Ensenyament**
17. JOANA MARINÉ. **Responsable Comunicació i Xarxes Socials**
18. SANDRO MACCARRONE. **Responsable Fed. Universitat**

19. LUIS JUBERIAS. **Director Realitat**
20. MANUEL MORENO. **Responsable Cultura**
21. QUIM CORNELLES. **Responsable Escola de Formació**
22. CELESTINO SANCHEZ. **President Fundació Pere Ardiaca**
23. MARC NAVARRO. **Secretari General CJC**
24. ENCARNA TARRIAS. **Responsable Dona**
25. TONI BARBARÀ. **Responsable Salut**
26. JORDI GARRELL. **Responsable de Solidaritat**
27. RAÜL VALLS. **Responsable Sostenibilitat i Sobirania Agro-Alimentària**

SECRETARIAT

1. JORDI LOPEZ. **Coord. Secretariat**
2. SALVA TORRES. **Responsable Finances i Afiliació**
3. RAFA SOLORZANO. **Organització Comunicació i Xarxes Socials**
4. JUANJO FERNANDEZ. **Organització Fed. Unitària i Territorial**
5. BEGOÑA SIMÓN. **Organització Fed. TPQ**
6. ANNA MAICAS. **Organització Fed. Mov. Popular**
7. ALBERTO FERNANDEZ. **Organització Fed. Mov. Obrer**
8. ALBA DE LAMO. **Organització Avant i Realitat**
9. ANNA MALLOL. **Organització Fed. Universitat**
10. JOAN JOSEP NUET. **Secretari General**
11. ABRAHAM CEMBRERO. **Organització Fundació Pere Ardiaca**
12. QUIM CORNELLES. **Responsable Escola de Formació**

13 ALBERT CLARET. **Organització CJC**

14. EDUARD ALTÉS. **Organització Fed. Solidaritat**

15. — **Organització Festa d'Avant**

Responsables de les Federacions i Àrees (només se'n citen alguns i no els comitès al complet)

FEDERACIÓ DE MOVIMENT OBRER

Miguel Peláez / Alberto Fernández

FEDERACIÓ DE MOVIMENT POPULAR

Toni Franco / Anna Maicas /

FEDERACIÓ DE MOVIMENT UNITARI I TERRITORIAL

Mercè Civit / Juanjo Fernández / Toni Salado

FEDERACIÓ DE SOLIDARITAT

Jordi Garrell / Eduard Altés

FEDERACIÓ TPQ

Gumersindo Torrecusa / Begoña Simón / Luís Juberías

FEDERACIÓ UNIVERSITAT

Sandro Maccarrone / Anna Mallo

COL·LECTIUS DE JOVES COMUNISTES

Marc Navarro / Albert Claret

ÀREA DE LA DONA

Encarna Tarrias / Pilar García

ÀREA D'ENSENYAMENT

Fina Mateo

ÀREA DE COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

Joana Mariné / Rafa Solórzano

ÀREA D'ECONOMIA

Àngels Martínez Castells / Enric Serradell

ÀREA INTERNACIONAL

Xavi Cutillas / Ceferino Alonso / Carles Pèriz / Albert Company